قايراتتانا جەلكەن كوتەرىپ، تاعى اتتانايىق

(باسى 1 ـ بەتتە)

باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىيە قىزمەتى ماجلىسىندەگى ايبەندى سوزدەرى بارشا پارتيا مۇشەلەرىنىڭ جالىنداعان ىستىق نىتاسىن تاعى ءبىر مارتە قاۋلاتتى.

جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 95 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ جينالىسىندا بۇكىل پارتياعا "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، ۇزدىكسىز العا باسۋ" ۇلى ۇندەۋىن جاريالاۋدان پارتيا 19 ـ قۇرىلتايىندا "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ"دى قۇرىلتايدىڭ نەگىزگى تاقىرىبىنا جازۋعا دەيىن، پارتيا 19 ـ قۇرىلتايىنان كەيىن جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى 1 ـ قۇرىلتايىنىڭ ورنىن قۇرمەتپەن كورۋدەن، نانحۇداعى قىزىل قايىقتاعى "اۋەلگى ماقسات ساپارى"نان پارتيا 19 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن ۇيرەنۋ، دايەكتىلەندىرۋ بويىنشا زەرتتەۋ ـ تالقى كلاسىنىڭ، ورتالىق پارتيا مەكتەبى (مەملەكەتتىك اكىمشىلىك شۇعىۋانى) ورتا، جاس كادرلار كۇرسىنىڭ ساباق باستاۋ سالتىندا سويلەگەن ماڭىزدى سوزىنە دەيىن، باس شۇجي شي جينپيڭ الدىمەن ونەگە كورسەتپ، شىن نقىلاسپەن تاپسىرما بەرىپ، بۇكىل پارتياداعىلاردىڭ اۋەلگى ماقساتتى قايتا پىسىقتاۋى، اۋەلگى ماقساتتى ۇعىنۋى، اۋەلگى ماقساتتى امالياتتا ايگىلەۋى ءۇشىن ءىس جاقسى ۇلگى كورسەتتى.

باس شۇجي شي جينپيڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ويداعداي جوسپارلاۋ، ورىستەتۋ جونىندە كوپ رەت ماڭىزدى نۇسقاۋ بەرىپ، بەكىتۋ جازدى. 5 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى ول جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ ءماجلىسىن باسقارىپ اشىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە جونىندە ارنايى زەرتتەۋ، ورنالاستىرۋ جۇرگىزىپ، ايقىن تالاپ قويدى.

5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنىنەن 22 ـ كۇنىنە دەيىن جياڭشيدا قىزمەت تەكسەرگەندە، باس شۇجي شي جينپيڭ قىزىل ارميانىڭ ۇزاق جورىقتا اتانعان جەرى يۇيدۇعا ارنايى كەلىپ، الاۋلى جىلدارىدى ەسكە الىپ، توڭكەرىستىك اعا بۇىندار مەن قۇربانداردى ەسكە ءتۇسىرىپ، توڭكەرىس تۇىن ۇزدىكسىز بيىك ۇستاۋدى، ۇلى ۇزاق جورىق رۋحىن اسقاقتاتۋدى، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى كۇلدەنۋى نىساناسىنا قاراي قايراتتانا ۇمتىلۋدى باسا دارىپتەدى، سوندای ـ اق ورتا بولىك وڭىرلەردىڭ كورىكەيۇىن نگىزىلەتۋ قىزمەتى اڭگىمە ءماجلىسىن باسقارىپ اشقاندا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ويداعداي ورىستەتۋ جونىندە تاعى ءبىر مارتە تالاپ قويدى.

قانشاما جول باسساق تا، اۋەلگى ماقسات ۇمىتىلمايدى. بيىل جۇڭحۇا حالىق رەسپۇبليكاسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعى، سوندای ـ اق پارتيامىزدىڭ بۇكىل ەلدە بيىلىق جۇرگىزە باستاعاندىعىنىڭ 70 ـ جىلى، وسى ساتتە وسى رەتكى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋ ءدال كەزىندە بولىپ وتىر.

باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە قىزمەتى ماجلىسىندە سويلەگەن ماڭىزدى ءسوزى اتتانىس بۇيرىعىنداي اسەر ەتپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنىڭ شەمىلدىعىن اشىپ، بۇكىل پارتياداعىلار جوعارىدان تومەنگە دەيىن دەڭگەي كوشتى.

1 ـ توپتا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە ورىستەتكەن ورنىنداردىڭ پارتيا ۇيىمدارى دەڭگەي پارتكومنىڭ، پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ (كەڭەيتىلگەن) ءماجلىسى، پارتكوم تۇراقتى كوميتەت ءماجلىسى، نازاريا ۇيرەنۋ وزەكتى گرۋپپاسىنىڭ ۇيرەنۋ ءماجلىسى سياقتىلاردى ونان ارى كۇشەيتپ، "ءتورت تانىم"دى ونان ارى كۇشەيتپ، "ءتورت سەنىم"دى بەكەمدەپ، "ەكىنشى قورعاۋ"دى ورناداپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە ورىستەتۋدى كەلەلى ساياسي مىندەت رەتىندە مەقتى، ويداعداي يگەرەمىز.

بۇل ـــ وزىمنەن باستاپ ىستەيمىن دەيتىن ىرىقتىلىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ ـــ

مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ تۇراقتى كوميتەت ورگانى، مەملەكەتتىك كەڭەس ورگانى، مەملەكەتتىك ساياسي كەڭەس ورگانى سياقتىلار دەرەۋ جەتكىزىپ، ۇيرەنىپ جانە دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ناقتى ورنالاستىرۋ جاسادى؛ ورتالىق ءتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ ورگانى، ورتالىق كوميتەت كەڭەسى، ورتالىق كوميتەت ۇيىمداستىرۋ ءبولىمى، ورتالىق كوميتەت ۇگىت ءبولىمى، ورتالىق كوميتەت ساياسات زەرتتەۋ كەڭەسى، ورتالقتىڭ رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۋگە باسشىلىق ەتۋ گرۋپپاسى كەڭەسى قاتارلىلار دەرەۋ اتتانىسقا كەلتىرۋ، ورنالاستىرۋ ءماجلىسىن اشىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە جونىندە ەگجەي ـ تەگجەيلى ورنالاستىرۋ جاسادى؛ ورتالىق ساياسي ـ زاڭ كوميتەتى، ورتالقتىڭ قازىنا ـ ەكونوميكاعا باسشىلىق ەتۋ گرۋپپاسى كەڭەسى، ورتالقتىڭ سىرتقى ىستەر قىزمەتىنە باسشىلىق ەتۋ گرۋپپاسى كەڭەسى قاتارلىلار وزدەرى ارقالاعان ساياسي مىندەتتەرىمەن تىعىز بايلانىستىرا وتىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى اتقارۋ جوباسىن جاسادى.

جەر ـ جەردىڭ، تاراۋلاردىڭ، مەكەمە ـ ورنىنداردىڭ پارتيا ۇيىمدارىنىڭ نەگىزگى جاۋاپتىلارى "1 ـ جاۋاپتى ادامنىڭ" قىزمەت مىندەتىن شىنايى ارقالاپ، ءوز باستارىنان ونەگە كورسەتپ، الدىدا تۇرىپ قولباسشىلىق ەتپ، ءماجلىس باسقارىپ اشپ، جوبانى وزدەرى قاراپ بەكىتپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەگە ۇيىمدىق باسشىلىقتى جانە ونى سايكەستىرۋدى، وعان جەتەكشىلىك ەتۋدى شىنايى كۇشەيتتى.

بۇل ـــ بىردەن ىسكە كىرىسپ تياناقتاندىرۋ ونىمدىلىگى ـــ

ورتالقتىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىە قىزمەتى ءماجلىسى اشىلاردىڭ الدىندا، شاڭحاي، حاينان سياقتى كوپتەگەن جەرلەر مەن ورنىندار ەرتە باستان دايىندالىپ، ەرتە باستان قيمىلداپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى اتقارۋ جوباسىن الدىن الا جاسادى.

قىزمەت ءماجلىسى ياقتالعاننان كەيىن، جەر ـ جەر، تاراۋلار، ورنىندار شاپشاڭ قيمىلداپ، دەرەۋ باسشىلىق گرۋپپاسى مەن كەڭەسىن قۇردى، قىزمەت جوباسىن جاسادى، ورنالاستىرۋ ءماجلىسىن اشتى. قازىر 31 ولكە، رايون، قالا، سوندای ـ اق شينجياڭ ءوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىكتۇانى، ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارى، حالقتىق ۇيىمدار سياقتى 116 ورىن، 68 ورتالىق باسقارۋ ورنىنداعى فينانس كاسپورنى مەن ورتالىق باسقارۋ ورنىنداعى كاسپورىن نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى باستاپ كەتتى.

ورتالقتىڭ ءبىر تۇتاس ورنالاستىرۋىنا ساي، ورتالقتىڭ 34 جەتەكشىلىك ەتۋ گرۋپپاسى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتكەن ورنىنداردا اتتانىپ، تاماشا رۋحانى بەدەلمەن قىزمەتكە جەدەل كىرىستى.

6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ورتالقتىڭ جەتەكشىلىك ەتۋ گرۋپپالارىنىڭ تاربىەلەۋ ءماجلىسى بەيجىڭدە اشىلىپ، يدەيالىق جاقتان جۇمىلدىرۋ جانە كاسىپتىك تاربىەلەۋ جۇرگىزىلدى. جەتەكشىلىك ەتۋ گرۋپپالارى الدا ءجۇرىپ ۇيرەنىپ، ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇيرەنىپ، تەرەڭ ۇيرەنىپ، ورتالقتىڭ رۋحىن دەر كەزىندە جەتكىزىپ، بايلانىس جاساۋشى ورنىنداردىڭ جاعدايىن شىكەرىلەي ۇعىسىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى اتقارۋ جوباسىن مۇقيات تەكسەرىپ، وي جەلىسىن جاڭالاۋعا، تۇيىندەردى كورنەكتىلەندىرۋگە كۇش سالىپ، الدا جەتەكشىلىك ەتۋگە، ناقتاپ قۇزاۋعا، ناقتى ونىمدىلىككە ۇمتىلۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

■ وزەكتى ارقاۋ ەتپ، جالپى جاعدايعا قىزمەت ونەدى

اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاعاندا عانا، ىسكەرلىكتى شىڭاۋعا بولادى؛ بورىشتى امالياتتا ايگىلەۋ ءۇشىن، تاعى دا شۇعىلالى ناتيجە جاراتۋعا قۇلشىنۋ كەرەك.

زور ناتيجە شعارۋمەن ۇشتاسترىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى پارتيا ورتالىق كوميتەتى ورنالاستىرىپ اتقارىپ وتىرعان ىسپەن ۇشتاسترۋعا، ءوز تاراۋىنىڭ، ءوز ءوڭىرىنىڭ، ءوز ورنىنىڭ وزەكتى قىزمەتىمەن ۇشتاسترۋعا تاباندى بولدى ـــ

بەيجىڭ ەڭ تاڭداۋلى ولشەمنەن جازباي، بۇكىل قالاداعى قالالىق پارتيالى كادرلاردىڭ استانانىڭ جاڭا داۋىن انالۋ، عۇرلىم قايراتتانا ىلگەرىلەتۋدى تالاپ ەتتى؛ گۇڭدۇڭ شناىي گەرىپ، ناقتاپ ىستەۋدى دارىپتەپ، گۇڭدۇڭ ـ شياڭگاڭ ـ اۋمەن ۇلكەن شعاناق رايونى قۇرىلىسى سياقتى ءتۇيىندى قىزمەتتەردى كۇش سالا ىلگەرىلەتتى؛ ەڭ جوعارى حالىق سوتى ەكەمەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى سوتتى اتقارۋ مىندەتىن ورنداۋمەن ۇشتاسترۋدى ايقىن تالاپ ەتتى؛ ورتالىق پارتيا مەكتەبى (مەملەكەتتىك اكىمشىلىك شۇعىۋانى) نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنىڭ جالپى تالابىنا ساي سايكەستى وقىتۋ ساباقتارىن العا قويىپ، مەكتەپتە ۇيرەنىپ جاتقان باسشى كادرلاردىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەسى جونىندە ءبىر تۇتاس ورنالاستىرۋ جاسادى؛ جۇڭگو حالىق بانكەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى كەزەكتەگى فينانس رەفورماسىنىڭ داڭۋ، ورنىقتىلىق ءتۇرلى قىزمەتتەرىن جاقسى ىستەۋمەن ۇشتاسترىدى.

مەملەكەتتىك كەڭەس مەملەكەت مەنشىگىندەگى مال ـ مۇلىكتى باقلاۋ ـ باسقارۋ كوميتەتى كوميتەتتىڭ باسقارۋىندا ەگى مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندار دەڭگەيدەگى پارتكومدارىنىڭ ساياسي دەڭگەيدى ونان ارى ءوسىرىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن ورتالىق كاسىپورىندارىنا جاپپاي ۇيرەنۋدى، جاپپاي جالپىلاسترۋدى، جاپپاي تياناقتاندىرۋدى ىلگەرىلەتپ، پارتيا ورتالىق كومەتەتىنىڭ كەلەلى شەشىمدەرى مەن ورنالاستىرۋلارىنىڭ ورتالىق كاسىپورىندارىنا تياناقتانىپ تامىر تارتۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋىن تالاپ ەتتى؛ جۇڭگو قۇرىلىس بانكەسى، جۇڭگو يجۇڭ، جۇڭگو استىق توبى، جۇڭلۇي توبى قاتارلىلار باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ وسى كاسىپورىندار، وسى سالالار جوىنىندەگى ماڭىزدى بەكتۇىنىڭ، نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن ىشكەرىلەي ۇيرەنۋدى، دايەكتىلەندىرۋدى تەمەن ارقاۋ ەتپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى وراي ەتپ، بۇكىل پارتيالى كادرلاردى قايراتتانا ىلگەرىلەپ، بەلسەندىلىكپەن ءىس تىندىرۋعا جەتەكتەدى؛ جۇڭگو حۋادياۋ، جۇڭگو شاڭفي، ساۋداگەر شاقىرۋ مەكەمەسى، اۋىل شارۋاشىلىعىن ورىكەندەتۋ بانكەسى قاتارلىلار سانالى تۇرەدە نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋ بارىسىن جاڭا داڭۋ ۇستانىمىن ىشكەرىلەي ۇيرەنۋدى، دايەكتىلەندىرۋدىڭ بارىسى ەتپ، كاسىپورىن رەفورماسىن، داڭۋىن ىلگەرىلەتۋمەن تىعىز ۇشتاسترىدى.

حالقتى ەستەن شعارماي، جالپى ماقساتتى امالياتتا ايگىلەپ، حالقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىردى ـــ

گانسۋ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنىڭ ونىمدىلىگىن كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۋدە ايگىلەۋدى باسا دارىپتەدى؛ وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى "وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى وتان ءۇمىتىن اقتاپ، اۋەلگى ماقساتتان اينىماۋ"عا تاباندى بولىپ، حالىق ءۇشىن قىزمەت ەتۋ جالپى ماقساتىن ەستە بەرىك ساقتاۋدى العا قويدى؛ مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى حالقتا قىزمەت ەتپ، قين ماسەلەلەردى شەشۋدە ناقتى شارالاردى شعارىپ، حالىق بۇقارا سىنىڭ اۋرۋ كورسەتۋدەگى، ەمدەلۋدەگى، اۋرۋدان ساقتانۋداعى، اۋرۋدى ەمدەۋدەگى الاڭداعان، مەزى بولعان، ۋايىمداعان ىستەردى كۇش سالا شەشۋدى باسا دارىپتەدى؛ حالىق ىستەرى مينيسترلىگى حالىق ىستەرىنىڭ جاڭالىق اشا داڭۋىن ىلگەرىلەتپ، حالىق ىستەرىنىڭ قالىڭ قىزمەت وتەۋ وبيەكتىلەرىنىڭ تابىس سەزدىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ كەرەكتىگىن ءبىلدىردى؛ مەملەكەتتىك بازار باقلاۋ ـ باسقارۋ باس مەكەمەسى تۇتىنۋشىلاردى بارىنەن جوعارى ورىنعا قويۋ ۇستانىمىن كۇش سالا ورناتىپ، تۇتىنۋشىلاردىڭ ۇقق ـ مۇددەسىن قورعاۋدا تەڭ ىسكەرلىك تانىتۋ كەرەكتىگىن العا قويدى.

باتىل جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، ىسكەرلىك تانىتىپ، پارتيا مەن مەملەكەت قىزمەتىنىڭ جالپى جاعدايىنا سانالى تۇرەدە قىزمەت ەتتى ـــ

سىرتقى ىستەر مينيسترلىگى اناعۇرلىم جالىندى رۋحانى بەينەمەن جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا ءىرى ەلدىك ديپلوماتيانى ىلگەرىلەتۋدىڭ كەلەلى بورىشىن شىن مانىندە ارقالاۋ كەرەكتىگىن ءبىلدىردى؛ قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى "جاڭا بورىشتى امالياتتا ايگىلەۋ، مەرەي توي كەزىندەگى ورنىقتىلىقتى ادالدىقپەن ساقتاۋ" امالياتتىق قيمىلدار ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتۋمەن ۇشتاسترىدى؛ ساۋدا ىستەرى مينيسترلىگى "سىرتقى ساۋدانى ورنىقتىرۋ، شەتەل قارجىسىن ورنىقتىرۋ، تۇتىنۋدى جەبەۋ جونىندەگى جاڭا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ"، "جاڭا داۋىردەگى ساۋدا سالاسىنداعى حاۋىپ ـ قاتەرگە توتەپ بەرۋ شارالارىن زەرتتەۋ" سياقتى 10 ءتۇيىندى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ تاقىرىبىن بەلگىلەدى؛ جۇڭگو ساۋدانى جەبەۋ قوعامى، جۇڭگو حۋاچياۋ بىرلەستىگى سياقتى بۇقارالىق ۇيىمدار نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدى مەملەكەتتىك رەفورما جاساۋ، ەسىك اشۋ جالپى جاعدايىمەن ۇشتاسترىپ، ەل ءىشى ـ سىرتىنداعى جۇڭحۇا ۇلاندارىنىڭ ءبىر نيەت، ءبىر تىلەكپەن جۇڭگو ارمانىن ورنداۋ كۇشىن ۇيىستىرۋ كەرەكتىگىن ءبىلدىردى.

■ ءىس جۇزىندەگى جاعدايعا تابان تىرەپ، تۇراشىلدىقتان اينىماي، جاڭالىق اشتى

6 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن حەبەي پيڭشان اۋدانداعى شيايپودا اتتانىسقا كەلتىرۋ، ورنالاستىرۋ ءماجلىسىن اشىپ، "5 ۇلكەن شۇجيدىڭ ءمۇسىنى"نە گۇل شاربىاق قويىپ، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى 7 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى ەكىنشى جالپى ءماجلىسى اشىلعان كونە جۇرتتا پارتياعا كىرۋ سەرتىن قايتا ەسكە ءتۇسىرىپ، وسى ءتاسىل ارقىلى بۇكىل ولكەنىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەسىن باستادى.

جەر ـ جەر، تاراۋلار، مەكەمە ـ ورنىندار ءىس جۇزىندەگى جاعدايعا تابان تىرەپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى جاساماپازدىقپەن ورىستەتپ، ەڭ جاقسى ونەمگە قول جەتكىزگەگە قۇلشىندى.

ـــ نازاريا ۇيرەنۋ ءادىس ـ تاسىلىنە جاڭالىق ەنگىزىپ، شىنايى ۇيرەنىپ، جەتە ءتۇسىنۋدى، شىنايى ۇيرەنىپ، شىنايى سەنۋدى ورناتادى.

شينجياڭ بۇكىل رايوندىق ءار ۇلت پارتيالى كادرلاردىڭ ءبىر رەتكى نازاريالىق زور ۇيرەنۋ وتكىزۋىن ىلگەرىلەتۋدى العا قويىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن ۇيرەنۋدىڭ، دايەكتىلەندىرۋدىڭ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن ۇيرەنۋدىڭ، دايەكتىلەندىرۋدىڭ ىشكەرىلەي ورىستەتىلۋىن، كوكەيگە ۇيالاۋىن، ناقتىلانۋىن ىلگەرىلەتتى؛

ورتالىق پەن مەملەكەت ورگانى قىزمەت كوميتەتى قىزمەت كوميتەتىنىڭ نازاريا ۇيرەنۋ وزەكتى گرۋپپاسىن، نازاريا ۇيرەنۋ ۇلكەن ساباقحاناسىن ، ءارقايسى تاراۋلاردىڭ (مەكەمە ـ ورىن) پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىن، جاستار نازاريا ۇيرەنۋ گرۋپپاسىن، پارتيا مۇشەلەرىنىڭ "5 ۇيرەنۋدى بىرىستىرۋ" مەحانيزمىن قۇرۋدى العا قويدى؛

ورتالىق كوميتەتتىڭ بىرلىكساپ ءبولىمى باسشى كادرلار پارتيا ساباعىن ءوتۋ، زەيىن سىناۋ جارىسى، جاس كادرلاردىڭ تاجىريبە اۋىستىرۋ ءماجلىسى، نازاريالىق تاجىريبە اۋىستىرۋ ءماجلىسى، نازاريالىق قيمىلدارىدى ورىستەتۋدى العا قويدى؛

توتەنشە جاعدايلاردى مەڭگەرۋ مينيسترلىگى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ءوندىرىس حاۋىپسىزدىگى، اپاتتان ساقتانۋ، اپات شىعىنىن ازايتۋ، اپاتتان قۇتقارۋ، شۇعىل جاعدايدا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ سياقتى جاقتاردىڭ ماڭىزدى بايىمداۋلارىن ۇيرەنۋ ءتۇيىنى ەتپ، 7 ـ ايدى "تاقىرىپتىق پارتيا ساباعى ايى" ەتپ تۇراقتاندىردى.

ـــ قىزىل گەنگە مۇراگەرلىك ەتپ، توڭكەرىستىك داستۇردەن ۇدەرە العا باسۋدىڭ رۋحانى ءنارىن قابىلدادى.

چۇڭچيڭ پارتيالى كادرلاردى قىزىل جاراتاس توڭكەرىستىك تاريحي مۇراجايى، جوۋگۇڭ سارايى، جازى ۇڭگەرى، بايگۇڭ سارايى سياقتى جەرلەردى ەكسكۇرسيالاۋعا ۇيىمداستىرىپ، "تۇرمەدەگى 8 تارماق"تى قايتا پىسىقتاپ، "قىزىل جاراتاس رۋحى"ن اسقاقتاتتى؛ جياڭشي پارتيالى كادرلاردى رۇيجينگە، يۇيدۇعا بارىپ، قىزىل ارميانىڭ ۇزاق جورىق حيكايالارىنان توڭكەرىستىك مۇرات ـ سەنىمدى سەزىنۋگە ۇيىمداستىردى؛ ججياڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى "قىزىل قايىق مەرەكشەلگى"نە، "ججياڭ مەرەكشەلگى"نە يە ەتۋدى ايقىن العا قويدى.

مادەنيەت جانە ساياحات مينيسترلىگى مينيسترلىك جۇيەدەگى قىزىل مادەني ەسكەرتكىشتەر، قىزىل كلاسسيك كەتاپتار، قىزىل كلاسسيك تەاترلار، قىزىل ساياحات سياقتى ەرەكشە بايلىقتار مەن باسىم شارت ـ جاعدايلاردان تولىق پايدالانا وتىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتتى؛ جۇڭگو يادرو ونەركاسىپ توبى قالىڭ پارتيالى كادرلاردى "يادرو بومبىسى، باسقارىلمالى بومبى، جاساندى سەرىك" رۋحىن، "ءتورت بارىنەن" سىندى يادرو ونەركاسىپ رۋحىن بارىنشا اسقاقتاتتى؛ جۇڭگو اسكەرى قارۋ ـ جاراق ونەركاسىپ توبى قالىڭ پارتيالى كادرلاردى "ءبارىن پارتياعا ارناۋ" سىندى حالىق اسكەرى قارۋ ـ جاراق ونەركاسىبى رۋحىن ەستە بەرىك ساقتاۋعا ۇندەدى.

ـــ العاباسار تيپتەردىڭ ۇلگىلىك، جەتەكشىلىك رولىن ساۋلەلەندىرىپ، ۇيرەنۋدە ۇلگى بولۋدى، ارەكەتتە باعدار بولۋدى ورناتادى.

حۇبەي "قاھارمان جاڭ فۇچيڭنان ۇيرەنۋ، اۋەلگى ماقساتتان اينىماۋ، بورىش ارقالاۋ" قيمىلىن ورىستەتپ، اۋەلگى ماقساتقا سالىستىرىپ، پارىقتاردى تاۋىپ، قايىرىلا قاراپ، تولعانىپ، پارتياللىقتى كۇشەيتتى؛ فۇجيان لياۋ جۇنبو جولداستان ۇيرەنۋ سياقتى قيمىلدارىدى ىشكەرىلەتپ، شىن پەيىلمەن كىرىسپ ناقتى ىستەر تىندىرىپ، بىلەك سىبانا قايراتتانا ىستەدى؛ جياڭشۋ قالىڭ پارتيالى كادرلاردى ۇڭ جيسايدان ۇيرەنۋگە ۇيىمداستىرىپ، "اۋەلگى ماقسات دەگەنمىز نە، بورىشتى وتەۋدە نە ىستەۋ كەرەك، كۇرەستە نەنى سالىستىرۋ كەرەك" توڭىرەگىندە تاقىرىپتىق تالقى ورىستەتتى؛ حنان "رۋحتىڭ مۇراگەرى ـــ حنان وزات ۇلگىلەردىڭ نزگى ىستەرىنەن ارالاپ لەكسيا جاساۋ ۇيرەمەسى"ن قۇرىپ، بۇكىل ولكەدە ارالاپ لەكسيا جاسادى.

■ ماسەلەنى باعدار ەتىپ، ناقتى ونمدىلىككە تالپىندى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى ورىستەتۋدەگى ماقسات ماسەلەنى شەشۋ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنىڭ ونمدىلىگىن ولشەۋدىڭ تەتىگى ماسەلەنىڭ قالاي شەشىلۋىندە.

پىشاق ءجۇزىن ىشكە قاراتىپ ماسەلە تاۋىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى نىسانالى يگەرىپ، "وزگەرتۋ"دى باستان ـ اياق توعىستىرۋعا تاباندى بولىپ، شوعىرلى رەتتەۋ ـ وڭاۋ ورىستەتتى ـــ

تيانجين كەمەتۇراق مادەنيەتى، شەڭبەر مادەنيەتى، جاعمپازدىق سياقتىلاردى رەتتەۋ ـ وڭاۋدى ارناۋلى رەتتەۋ ـ وڭاۋ مىندەتىنە كىرگىزدى؛

شاندۇڭ باستاي سالا وزگەرتۋگە تاباندى بولىپ، ولكە دارەجە ساتىسىندا 9 رەتتەۋ ـ وڭاۋ مىندەتىن تۇراقتاندىردى؛

شانشي چينليڭنىڭ سولتۇستىك باۋراينداعى شي ـ ان شەكارالىق شىندەگى ساياجاي ماسەلەسىن ارناۋلى رەتتەۋ ـ وڭاۋ ءونىمىن بەكەمدەپ، كەڭەيتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى تەرەڭدەتۋگە جاقسى نەگىز قالادى؛

چيڭحاي پارتيا مۇشەلەرىنىڭ دىنگە سەنۋ جانە ءدىني قيمىلدارعا قاتىناسۋ، بەلگىلەمەگە، تارتىپكە قايشى تۇرعان پارتياعا مۇشە قابىلداۋ سياقتى ماسەلەلەردى ارناۋلى رەتتەۋ ـ وڭاۋعا ەنگىزدى.

قاتاڭ، ناقتى ارەكەت قولدانىپ، فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ماسەلەلەرىن باتىل تالقاندادى ـــ

ەڭ جوعارى حالىق پروكۋراتۋراسى فورماشىلدىقتان، تورەشىلدىكتەن اۋلاق بولۋدى نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتۋ قىزمەتى ەتۋدى ماڭىزدى مازمۇن ەتپ، قاتىستى دايىندىق جۇمىستارىدى كۇنى بۇرىن ويداعداي دەستەدى؛

سانشي بۇكىل ولكە كولەمىندە فورماشىلدىقتى، تورەشىلدىكتى رەتتەۋ، تۇزەتۋ ارناۋلى ارەكەتىن ورىستەپەك؛

مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كەڭەسى كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۋداعى فورماشىلدىق، تورەشىلدىك كورنەكتى ماسەلەلەرىن ىشكەرىلەي تەكسەردى.

ناقتى، مەعم شارا قولدانىپ، حالىق ءۇشىن جاۋاپكەرشىلىكتى ادا ەتۋدىڭ، حالقتى يگىلىككە كەنەلتۋدىڭ ءىس جۇزىندەگى جەتىستىكتەرىنە تاباندى بولىپ، جۇرت قالاۋىنان بولدى ـــ

مەملەكەتتىك داڭۋ ـ رەفورما كوميتەتى نازاردى بۇقارا ەڭ كوڭىل بولەتىن، ەڭ رەال مۇددە ماسەلەلەرىنە شوعىرلاندىرىپ، توركىنىنە انىق تالداۋ جاساپ، اقىلى تومەندەتۋ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، جۇمىستاندىرۋ، باعا سياقتى جاقتارداعى ماسەلەلەردى ويداعداي ءىبىر جايلى ەتۋدى باسا داڭىرىپتەدى؛

ەكولوگيالىق قورشاعان ورتا مينيسترلىگى باقلاۋدى ءۇرتىس كۇشەيتىپ، جەرگىلىكتى ۇكىمەتتىڭ ەكولوگيالىق قورشاعان ورتانى قورعاۋ قىزمەتىن ىلگەرىلەتۋنە قۇزاۋشىلىق ەتپ، كومەكتەسپ، كاسىپورىندارداڭ لاستانۋدى جونگە سالۋ سۇرانىسىنا قولداۋ كورسەتۋمەن ۇشتاسترىپ، بۇقارانىڭ اڭىسى كۇشتى بولعان ەكولوگيالىق قورشاعان ورتا ماسەلەلەرىن شنايى ءىبىر جايلى ەتۋدى العا قويدى؛

اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق مينيسترلىگى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنى "اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق، شارۋالار" قىزمەتىمەن ۇشتاسترىپ، اۋىل ـ قىستاقتاعىلاردىڭ قونىستانۋ ورتاسىن جونگە سالۋ سياقتى ءتۇيىندى قىزمەتتەردى بەلسەنە ىلگەرىلەتۋدى تالاپ ەتتى؛

جياڭشي وسى قىزىل توپىراقتا قىزمەت ىستەيتىن ءاربىر پارتيالى كادردى كۇشتى جاۋاپكەرشىلىك سەزىمەمەن، بورىشتىلىق سەزىمەمەن بايىرعى رايوندىق حالقتىڭ اناعۇرلىم باقىتتى، تاماشا تۇرمىس وتكىزۋىنە مۇمكىندىك جاساپ، الدەقايدا جاقسى ناتيجەمەن توڭكەرىستىك قاھارماندارعا جاۋاپ بەردى.

...

بۇقارامەن جۇرەكتەس بولۋ ـــ پارتيانىڭ اۋەلگى ماقساتى، سوندای ـ اق پارتيانىڭ بۇلجىماس بەكىمى. نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربىەنىڭ ىشكەرىلەي ورىستەتىلۋىنە ساي، قالىڭ پارتيالى كادرلار، ءسوزسىز، يدەيانىڭ قايتا سىننان ءوتۋى، اۋەلگى ماقساتتىڭ قايتا ويانۋى، بورىشتىڭ قايتا كۇشەيۋى، ادالدىقتىڭ قايتا شىڭدالۋى بارىسىندا جاڭا داۋىرگە ەكپىندەي ۇمتىلاتىن قۇدىرەتتى كۇشتى تۇىندىداتادى.

(شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري)